

МОНГОЛ УЛС, БҮГД НАЙРАМДАХ СОЛОНГОС УЛСЫН ХООРОНД ЭРҮҮГИЙН ТАЛААР ЭРХ ЗҮЙН ТУСЛАЛЦАА ХАРИЛЦАН ҮЗҮҮЛЭХ ТУХАЙ ГЭРЭЭ

Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Солонгос Улс /цаашид "Талууд" гэнэ/,

Эрүүгийн хэргийн салбарт хамтран ажиллаж, эрх зүйн талаар харилсан туслалцаа үзүүлэх замаар хоёр улсад эрүүгийн хэрэг гарахаас урынчилан сэргийлэх, эрүүгийн хэргийг мөрдөн байцаах, ял шийтгэх болон таслан зогсоох үйл ажиллагааны үр нелоог нэмэгдүүдийг эрмэлзэн,

дараах зүйлийг хэлэлцэн тохирв. Үүнд:

1 дүгээр зүйл Гэрээний үйлчлэх хүрээ

1. Талууд эрүүгийн хэргийг мөрдөн байцаах, ял шийтгэх болон таслан зогсоох үйл ажиллагаанд энэхүү Гэрээний заалтуудын дагуу харилсан туслалцаа үзүүлэх арга хэмжээ авна.
2. Энэхүү Гэрээний зорилгоор, эрүүгийн хэрэг гэдэгт Хүсэлт гаргагч Талаас мөрдөн байцаах, ял шийтгэх болон шүүн таслах ажиллагаатай холбогдуулан туслалцаа үзүүлэх тухай хүсэлт гаргах үед, тухайн туслалцаа үзүүлэхийг хүссэн гэмт хэргийн ял шийтгэл нь Хүсэлт гаргагч Талын хуулийн эрх бүхий байгууллагын хэргийн харьяалалда орсон гэмт хэргийг хэлиэ.
3. Туслалцаанд дор дурьдсан зүйлийг хамруулна. Үүнд:
 - а/ аливаа этгээдээс нотлох баримт болон мэдүүлэг авах;
 - б/ мэдээлэл, бичиг баримт, хэргийн материал, эд зүйлийг өгөх;
 - в/ аливаа этгээд, эсхүл эд зүйлийн байршилийг тогтоох, тэдгээрийг танин тогтоох;
 - г/ шүүхийн бичиг баримт гардуулах;
 - д/ иөгжих болон эд зүйл хураан авах тухай хүсэлтийг биселүүлэх;
 - е/ saatuuulagdsan этгээд болон бусад этгээduudээр мэдүүлэг өгүүлэх, эсхүл тэдгээрийг мөрдөн байцаах үйл ажиллагаанд туслалцуулах;
 - ж/ Хүсэлт хүлээн авагч Талын хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад хэлбэрийн туслалцаа үзүүлэх.

4. Энэхүү Гэрээ нь дор дурьсан зүйлд хамаарахгүй. Үүнд:

- а/ гэмт этгээдийг шилжүүлэн огох;
- б/ Хүсэлт хүлээн авагч Талын хууль тогтоомж болон энэхүү Гэрээнд зөвшөөрөгдсөнөос бусад тохиолдолд Хүсэлт гаргагч Талын гаргасан эрүүгийн шүүхний шийдвэрийг Хүсэлт хүлээн авагч Талд бислуулэх;
- в/ хоригдлыг ял эдлүүлэхээс шилжүүлэн огох;
- г/ эрүүгийн гэмт хэргийн шүүн таслах ажиллагааг шилжүүлэх.

2 дугаар зүйл Бусад тохиролцоо

Энэхүү Гэрээ нь Талуудын хооронд бусад гэрээ хэлэлцээр, тохиролцоо болон аливаа өөр хэлбэрээр хүлээсэн үүрэгт нолоолохгүй бөгөөд мөн бусад гэрээ хэлэлцээр, тохиролцоо болон аливаа оор хэлбэрээр хүлээсэн үүргийн дагуу харилсан туслалцах, ийм туслалцааг үргэлжлүүлэн үзүүлэхэд саад болохгүй.

3 дугаар зүйл Эрх бүхий төв байгууллага

1. Энэхүү Гэрээний зорилгоор хүсэлт гаргах, эсхүл хүсэлт хүлээн авах эрх бүхий Төв байгууллагыг Тал тус бүр томилно. Монгол Улсын эрх бүхий Төв байгууллага нь Монгол Улсын Хууль зүйн Яам байна. Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын эрх бүхий Төв байгууллага нь Хууль зүйн яамны сайд, эсхүл сайдын томилсон албаны хүн байна.
2. Энэхүү Гэрээний зорилгоор, эрх бүхий Төв байгууллага нь дипломат шугамаар дамжуулан, эсхүл шууд харилцана.

4 дүгээр зүйл Туслалцаа үзүүлэхээс татгалзах, эсхүл хойшлуулах

1. Хүсэлт хүлээн авагч Тал дорхи үндэслэлээр туслалцаа үзүүлэхээс татгалзаж болно. Үүнд:
 - а/ тухайн хүсэлт нь улс төрийн гэмт хэрэгт хамааралтай, эсхүл энгийн эрүүгийн гэмт хэрэгт холбогдолгүй, цэргийн гэмт хэрэгт хамааралтай бол;
 - б/ хүсэлтийг бислуулэх нь тухайн улсын тусгаар тогтол, аюулгүй байдал болон нийгмийн хэв журам, эсхүл олон нийтийн үндсэн эрх ашигт хохирол учруулахаар бол;
 - в/ туслалцаа үзүүлэхийг хүссэн хүсэлт нь тухайн этгээдийг арьс өнгө, хүйс, шашин шүтэг, иргэний харьялал, эсхүл улс төрийн үзэл бодлоор нь шүүн таслах, эсхүл шийтгэх гэж буй, эсхүл тухайн этгээдийн эрх ашигийг дээрхи аль иэт шалтаагаанаар хохироо гэж буй хэмээн үзэх хангалттай үндэслэлтэй бол;

г/ Хүсэлт гаргагч Талаас мордои байцаалт, ял шийтгэл, эсхүл шүүн таслах ажиллагаа явуулах гэмт хэрэг нь Хүсэлт хүлээн авагч Талын хууль тогтоомжоор гэмт хэрэгт тооцогддоггүй бол.

2. Тухайн хүсэлтийг биселүүлэх нь Хүсэлт хүлээн авагч Талын явуулж буй мөрдөн байцаалт, шүүн таслах ажиллагаанд хөгжлийнгээс оролцохоор бол Хүсэлт хүлээн авагч Тал туслалцаа үзүүлэхийг хийшигуулж болно.

3. Хүсэлт хүлээн авагч Тал аливаа хүснэгтийг татгалзах, эсхүл хойшлуулахаасаа омно, оорийн шаардлагатай хэмээн үзсэн дээрхи нохцолуулжийн аль нэгний үндсэн дээр туслалцаа үзүүлж болох эсэх талаар Хүсэлт гаргагч Талтай зөвлөлдөно. Хэрэв Хүсэлт гаргагч Тал энэ нохцелийн үндсэн дээр туслалцааг хүлээн авахыг зөвшөөрвэл энэ дагуу туслалцаа үзүүлнэ.

4. Хүсэлт хүлээн авагч Тал туслалцаа үзүүлэхээс татгалзах, эсхүл хойшлуулбал ийнхүү татгалзсан, эсхүл хойшлуулсан тухай шалтгаанаа Хүсэлт гаргагч Талд мэдэгдэнэ.

5 дугаар зүйл Хүсэлтийн агуулга

1. Туслалцаа үзүүлэхийг хүссэн хүснэгтэд дараах зүйлийг тусгана. Үүнд:

- а/ тухайн хэрэгт холбогдуулан мөрдөн шалгах, эсхүл шүүн таслах ажиллагаа явуулах эрх бүхий байгууллагын иэр;
- б/ хүсэлтийн зорилго болон үзүүлэх туслалцааны талаархи тодорхойлолт;
- в/ тухайн хэргийн тодорхойлолт болон мөрдөн байцаалт, эсхүл шүүн таслах ажиллагааны хэлбэр болон бичиг баримт гардуулахаас бусад холбогдох баримт, хууль тогтоомжийн талаархи товч танилцуулга;
- г/ тухайн хүсэлтийг биселүүлж дуусгахыг хүссэн цаг хугацааны хязгаарлалт.

2. Туслалцаа үзүүлхийг хүссэн хүснэгтэд тухайн хүсэлтийн шаардлага, бололцооноос хамааран дараах зүйлсийг тусгана. Үүнд:

- а/ иотлох баримт авах шаардлагатай этгээдийн шинж тэмдэг, иргэний харьяалал, байршил;
- б/ бичиг баримт гардуулах этгээдийн шинж тэмдэг, байршил, тухайн этгээд шүүн таслах ажиллагаатай холбогдсон байдал, бичиг баримтыг хэрхэн гүйцэтгэхтэй холбогдсон мэдээлэл;
- в/ эрэн сурвалжиллах этгээдийн шинж тэмдэг, байгаа газрын талаархи мэдээлэл;
- г/ иргэжих газар болон хураан авах эд зүйлсийн талаархи тодорхойлолт;
- д/ хүсэлтийг биселүүлэхэд дагаж мордох онцгой журам, шаардлага;

- е/ Хүсэлт гаргагч Талд бисэр байлаа эхийн зардал болон авбал зохих амьжиргааны зардлын талаархи мэдээлэг;
 - ё/ нууцлалыг хадгалах шаардлага бий эсэх, хэрэв тийм бол түүний шалтгаан;
 - ж/ хүсэлтийг зохих ёсоор бислуулжээд шаардлагдах бусад мэдээлэл.
3. Хэрэв хүсэлтэд дурьдагсан мэдээлж тухайн хүсэлтийг бислуулжээд хангалтгүй байна хэмээн үзэл Хүсэлт хүлээн авагч Тал ирмэлт мэдээлэл хүсч болно.
4. Онц яаралтай тохиолдолд, Хүсэлт хүлээн авагч Тал хүсэлтийг аливаа бусад хэлбэрээр хүлээн авахаа зөвшөөрсөнөөс бусад тохиолдолд, хүсэлтийг бичгээр таргана. Ийм онц яаралтай тохиолдолд, Хүсэлт хүлээн авагч Тал оөрөөр зөвшөөрөгүй бол, хүсэлтийг зохих ёсны дагуу бичгээр үйлдэн дараагаар нь олгоно.
5. Энэхүү Гэрээний дагуу гаргаж буй хүсэлт, түүнийг дагалдах бичиг баримт болон бусад харилцаа нь Хүсэлт хүлээн авагч Талын хэл, эсхүл англи хэл дээр үйлдэжсан байна.

6 дугаар зүйл Хүсэлтийг бислуулэх

Туслалцаа үзүүлэхийг хүссэн хүсэлтийг Хүсэлт хүлээн авагч Тал өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу иэн даруй бислуулж, хэрэв энэ нь дотоодын аливаа хууль тогтоомжоор хориглоогүй бол Хүсэлт гаргагч Талын хүсэлтэд дурьдсаны дагуу гүйцэтгэнэ.

7 дугаар зүйл Хүсэлт хүлээн авагч талд эд материал эргүүлэн өгөх

Хүсэлт гаргагч Тал нь энэхүү Гэрээний дагуу шилжүүлэн өгсөн материалыг хэрэв Хүсэлт хүлээн авагч Тал ийнхүү хүсвэл, иэн даруй буцаан өгно.

8 дугаар зүйл Нууц хадгалалт

Хүсэлт хүлээн авагч Тал, хэрэв нөгөө Тал ийнхүү хүссэн бол тухайн хүсэлт болон түүний агуулга, холбогдох бусад бичиг баримт, мөн хүсэлтийн дагуу авсан арга хэмжээний талаархи нуушлалыг чандлан хадгалина. Хэрэв хүсэлтийг бислуулжээ түүний нуушлалыг задруулалгүйгээр бислуулэх боломжгүй бол, Хүсэлт хүлээн авагч Тал энэ тухай Хүсэлт гаргагч талд мэдэгдэж, Хүсэлт гаргагч Тал нь тухайн хүсэлтийг үргэлжлүүлэн бислуулэх эсэхийг шийднэ.

9 дүгээр зүйл Хязгаарлалт

1. Хүсэлт гаргагч Тал энэхүү Гэрээний хүрээнд авсан аливаа мэдээлэл болон нотлох баримтыг тухайн хүсэлтэд тайлбарласнаас оөр мөрдөн байцаалт, ял шийтгэл болон шүүн таслах ажиллагаанд Хүсэлт хүлээн авагч Талын урьдчилсан зөвшөөрөлгүйгээр ашиглахгүй.

2. Хүсэлт гаргагч Тал нь, Хүсэлт хүлээн авагч Талаас өгсөн нууц мэдээлэл болон нотлох баримтыг зөвхөн хүсэлтэд тодорхойлсон мордон байцаалт болон шүүн таслах ажиллагаанд шаардлагдах хүрээнд байлгаж, мэдээлэл болон нотлох баримтын нуушчалыг, хэрэв ногоо Тал ийнхүү хүснэгч чандлан хадгалина.

3. Энэхүү Зүйлийн 1 ба 2 дугаар заалтад дурьдсан мэдүүлэг болон нотлох баримт нь Хүсэлт гаргагч Талын олон нийтэд ил болсон бол ийм мэдүүлэг, нотлох баримт зоргийг аливаа бусад зорилгоор ашиглаж болно.

10 дугаар зүйл Нотлох баримт авах

1. Хүсэлт хүлээн авагч Тал, хүсэлт хүлээн авмагч, оорийн хууль тогтоомжийн дагуу холбогдох этгээдүүдээс гэрчийн мэдүүлэг, эсхүл мэдүүлэг авах, эсхүл тэлгээрээр эд морийн нотлох баримт зэргийг Хүсэлт гаргагч Талд шилжүүлэн өгөх зорилгоор гаргуулан авна.

2. Хүсэлт хүлээн авагч Тал хүсэлтэд дурьдагдсан этгээдүүдийг, хүсэлтийг биселүүлэх хугацаанд бисчлээн байлицуулах зөвшөөрөл олгож, дээрхи этгээдүүдийг гэрчийн мэдүүлэг болон нотлох баримт огч буй этгээдээс асуулт асуухыг зөвшөөрнө. Ийнхүү шууд асуулт асуухыг зөвшөөрөөгүй тохиолдолд, дээрхи этгээдүүдийг гэрчийн мэдүүлэг болон нотлох баримт гарган өгч буй этгээдэд асуултаа дамжуулан тавих зөвшөөрөл олгоно.

3. Энэхүү Зүйлд заасны дагуу Хүсэлт хүлээн авагч Талд хүрэлцэн очиж нотлох баримт гарган өгөх шаардлагатай этгээд нь, хэрэв Хүсэлт хүлээн авагч Талын хууль тогтоомжид тухайн этгээдийг Хүсэлт хүлээн авагч Талаас үүссэн яллан шийтгэх ажиллагааны ижил төстэй нохцэлд нотлох баримт өгөхгүй байхыг зөвшөөрсөн бол нотлох баримт гарган өгөхөөс тагалзаж болно.

4. Хэрэв энэхүү Зүйлд заасны дагуу Хүсэлт хүлээн авагч Талд хүрэлцэн очиж нотлох баримт гаргаж өгөх шаардлагатай этгээд нь Хүсэлт гаргагч Талын хууль тогтоомжийн дагуу нотлох баримт өгөхөөс татгалзах эрхтэй хэмээн шаардвал Хүсэлт хүлээн авагч Тал нь:

а/ Хүсэлт гаргагч Талын хууль тогтоомжоор ийм эрх олгогддог эсэхийг батлах талаар хүсэлт тавих; эсхүл,

б/ тухайн этгээдийг нотлох баримт гаргаж өгөхийг шаардан, тухайн нотлох баримтыг Хүсэлт хүлээн авагч Талд тухайн этгээдийн шаардаж буй эрх байдаг эсэхийг тодруулахаар шилжүүлэн өгнө.

5. Хүсэлт хүлээн авагч Тал нь Хүсэлт гаргагч Талаас тухайн этгээдийн шаардаж буй эрх байдгийг нотолсон баталгаа хүлээн авсан бэгэөд үүний эрэг өөр аливаа баталгаа үгүй бол энэхүү баталгаа нь дээрхи эрх байдгийг нотолсон хангалттай баталгаа болно.

11 дүгээр зүйл

Нотлох баримт гаргаж огох, мордон
байцаалтад туслалцуулах этгээдийг биечлэн байлцуулах

1. Хүсэлт гаргагч Тал гэрчилүүлэх, эсхүл шүүн таслах ажиллагаа болон мордөн байцаалтад туслалцуулах зорилгоор аль нэг этгээд, эсхүл шинжээчийг урин ирүүлэх талаар Хүсэлт хүлээн авагч Талаас туслалцаа үзүүлэхийг хүч болно. Хүсэлт гаргагч Тал тухайн этгээд олгогдох зардал болон амьжиргааны зардлын хэмжээг тодорхойлон зааж огно.

2. Хүсэлт хүлээн авагч Тал тухайн этгээд зөвшөөрсөн эсэх талаар Хүсэлт гаргагч Талд зохих журмын дагуу хариу мэдэгдэнэ.

12 дугаар зүйл

Нотлох баримт гарган огох, мордон байцаалтад
туслалцуулах зорилгоор хоригдож буй этгээдийг байлцуулах

1. Хүсэлт хүлээн авагч Талд хоригдож буй этгээдийг, Хүсэлт гаргагч Талын хүсэлт мен тухайн этгээд болон Хүсэлт хүлээн авагч Талын зөвшөөрлийн үндсэн дээр мордөн байцаалт болон шүүн таслах ажиллагаанд туслалцуулах зорилгоор Хүсэлт гаргагч Талд түр хугацаагаар шилжүүлэн өгч болно.

2. Тухайн шилжүүлэн өгч буй этгээдийг Хүсэлт хүлээн авагч Талын хууль тогтоомжийн дагуу хорионд байлгах шаардлагатай бол Хүсэлт гаргагч Тал тухайн этгээдийг хорионд байлгах беgeed тухайн хүсэлтийг биелүүлж дууссаны дараагаар хоригдож буй этгээдийг буцааж өгнө.

3. Хүсэлт хүлээн авагч Тал ийнхүү шилжүүлэн өгч буй этгээдийг хорионд байлгах шаардлагтуй хэмээн Хүсэлт гаргагч Талд мэдэгдсэн бол тухайн этгээдийг чөлөөтэй байлгах беgeed 11 дүгээр Зүйлд заасан этгээдийн нэгэн адил харьцана.

4. Энэхүү Зүйлд заасны дагуу шилжүүлэн өгч буй этгээдийг Хүсэлт гаргагч Талын хорионд байлгасан хугацааг Хүсэлт хүлээн авагч Талд ял эзлж байсан хугацаанд нь оруулан тооцно.

13 дугаар зүйл

Баталгаа гаргах

1. 11 болон 12 дугаар Зүйлд заасны дагуу гаргасан хүсэлтийн дагуу Хүсэлт гаргагч Талд биеэр байлшсан аливаа этгээдийг яллан шийтгэх, саатуулах, эсхүл тухайн Талд хувийн эрх чөлөөг нь бусад хэлбэрээр хязгаардан хориглох, эсхүл Хүсэлт хүлээн авагч Талаас тарах болон аливаа үйлдэл, эс үйлдлийнхээ талаар тухайн этгээд нь хүсэлтийд дурьдсаныас өөр шүүн таслах ажиллагаанд нотлох баримт гарган өгөх, бусад мордөн байцаах ажилд туслалцаа үзүүлэх үүрэг хүлээхгүй.

2. Аливаа этгээдийг биечлэн байлцдаа шаардлагтуй хэмээн албан ёсоор мэдэгдсэнээс хойш тухайн этгээд нь 15 хоногийн хугацаанд Хүсэлт гаргагч Талаас ийнхүү гарч явах нь чөлөөтэй байсан боловч гарч яваагүй, эсхүл гарч явсан боловч сайн дураар буцаан ирсэн тохиолдолд энэхүү Зүйлийн 1 дүгээр заалт үйлчилэхгүй.

3. 11 болон 12 дугаар Зүйлийн дагуу гаргасан хүсэлтийд дурьдсаныг хүлээн зөвшөөрөөгүй аливаа этгээд нь хүсэлтийд дурьласан болон шүүхэд эсрэг мэлүүлэг

огснийхөө толео ямар иж шалтгаанаар шийтгэл хүлээх, аливаа албадлагын арга хэмжээ авахуудах зэрэг хариуцлага хүлээхгүй.

14 дүгээр зүйл
Нийтэд иээлтгэй байх албан ёсны бичиг баримт

- Хүсэлт хүлээн авагч Тал олон нийтийн бүртгэл болон бусад зорилгоор, эсхүл олон нийтэд зориулан худалдаалах зорилго бүхий нийтэд иээлтгэй бичиг баримт болон хэргийн материалын хуулбарыг огч байна.
- Хүсэлт хүлээн авагч Тал аливаа албан ёсны бичиг баримт болон хэргийн материалын хуулбарыг өөрийн хууль тогтоомж болон хуулийн байгууллагаас тавьдаг нохцолийн дагуу дээрх бичиг баримтын хуулбарыг огно. Хүсэлт хүлээн авагч Тал энэхүү заалтыг бүхэлл нь, эсхүл хэсэгчилэн татгалзах эсэхэс өөрөө шийдвэрлэнэ.

15 дугаар зүйл
Шүүхийн бичиг баримт гардуулах

- Хүсэлт хүлээн авагч Тал, шүүхийн зарлан дуудах гардуулах зорилгоор Хүсэлт гаргагч Талаас шилжүүлэн өгсөн бичиг баримтийг хүчин төгөлдөр болгон хэрэгжүүлнэ.
- Аль нэг этгээдийг хүрэлцэн ирэхийг шаардсан зарлан дуудахыг гардуулах тухай хүсэлтийг тухайн этгээд хүрэлцэн ирсэн байх ёстой өдрөөс дочин тав /45/ хоногийн өмнө Хүсэлт хүлээн авагч Тал хүлээн авсан байна. Яаралтай тохиолдолд, Хүсэлт хүлээн авагч Тал энэхүү шаардлагаас татгалзаж болно.
- Хүсэлт хүлээн авагч Тал дээрхи зарлан дуудахыг гардуулсан өгсөн тухай нотолгоог өгсөн өдөр, газар болон хэрхэн гардуулсан талаархи тайлбарын хамтаар гардуулсан өгсөн эрх бүхий байгууллагын тамга, тэмдэг дарж, гарын үсэг зуран Хүсэлт гаргагч Талд илгээнэ. Хэрэв ийнхүү гардуулсан өгөхийг хүчин төгөлдөр болгон хэрэгжүүлж чадаагүй бол энэ тухайгаа мэдэгдэж, шалтгааныг заана.

16 дугаар зүйл
Нэгжлэг хийх, эд зүйл хураах

- Хүсэлт хүлээн авагч Тал өөрийн хууль тогтоомжийн хурээнд, Хүсэлт гаргагч Талаас нэгжлэг хийх, эд зүйлс хураан авах болон Хүсэлт гаргагч Талд шилжүүлэн өгөх тухай аливаа хүсэлтийг Хүсэлт гаргагч тухайн Талын хууль тогтоомжоор ийм үйлдлийг зөвшөөрөгддөг тухай хүсэлтгэд дурьдсан мэдээллийн үндсэн дээр гүйцэтгэнэ.
- Хүсэлт хүлээн авагч Тал нэгжлэг хийсэн, эд зүйлс хураан авсан газар, хэрхэн хураан авсан нохцөл байдлын тухай болон хураан авсан эд зүйлсийг битүүмжилсэн талаар, хэрэв Хүсэлт гаргагч Тал хүсвэл тухайн Талд мэдэгдэнэ.
- Хүсэлт хүлээн авагч Тал шилжүүлэн огох эд материалтай холбогдолтой аливаа гуравдагч этгээдийн сонирхолыг хамгаалах үүднээс шаардлагатай гэж үзсэн аливаа болзول нохцолийг хүлээн зөвшөөрөхийг Хүсэлт гаргагч Талаас хүсч болно.

17 дугаар зүйл
Гэмт хэргийн улмаас олсон эд зүйл

1. Хүсэлт хүлээн авагч Тал хүсэлт хүлээн авмагц оорийн хэргийн харьвалалд гэмт хэргийн улмаас олсон эд зүйл байгаа эсэхийг няяглан тодруулж, ийнхүү шалган үзсэн үр дунгийн талаар Хүсэлт гаргагч Талд мэдэгдэнэ. Хүсэлт гаргагч Тал хүсэлт гаргахдаа хэргийн харьвалалд ийм эд зүйл байгаа гэж үзсэн оорийн үндэслэлээ Хүсэлт хүлээн авагч Талд мэдэгдэнэ.
2. Дээрхи нэгдүгээр заалтад заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас олсон хэмээн сэжиглэгдэж буй эд зүйл байгаа нь тогтоогдвол, Хүсэлт хүлээн авагч Тал оорийн хууль тогтоомжийн дагуу ийм эд зүйлийг битүүмжлэх болон хураан авах арга хэмжээ авна.
3. Энэхүү Зүйлийг хэргожуулэхдээ үнэнч шудрага үйл ажиллагаа явуулж буй аливаа гуравлагч этгээдийн эрхийг Хүсэлт хүлээн авагч Талын хууль тогтоомжийн хүрээнд хүндэтгэж байна.
4. Хүсэлт хүлээн авагч Тал хяналтадаа байлгаж буй хураагдсан эд зүйлийг оорийн хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэнэ. Хүсэлт хүлээн авагч Тал оорийн хууль тогтоомжийн дагуу болон зүй зохистой хэмээн үзсэн нехцэлийн үндсэн дээр хураагдсан эд зүйлийг Хүсэлт гаргагч Талд шилжүүлэн өгч болно.

18 дугаар зүйл
Гэрчилгээ болон дахин баталгаажуулалт

1. Дор дурьдсан 2 дугаар заалтын дагуу туслацаа үзүүлэхийг хүссэн хүсэлт, түүнийг дагалдах бичиг баримт болон эчэхүү хүсэлтийн дагуу өгсөн бусад бичиг баримт, материал зэрэгт аливаа төрлийн гэрчилгээ болон здгээрийн эх хувийг нотолсон баталгаажуулалтыг шаардахгүй.
2. Хүсэлт хүлээн авагч Талын хууль тогтоомжинд хориглоогүй бол аливаа бичиг баримт, хэргийн материал болон бусад холбогдох материалыг хүсэлт гаргагч Талын хууль тогтоомжид ийшүүлэх үүднээс Хүсэлт гаргагч Талын хүсэлтэд дурьдсан хэлбэр, эсхүл ийм хэлбэртэй болохыг баталсан гэрчилгээг дагалдуулан шилжүүлнэ.

19 дүгээр зүйл
Зардал

1. Хүсэлт хүлээн авагч Тал нь туслацаа үзүүлэхийг хүссэн хүсэлтийг биелүүлэхтэй холбогдох зардлыг хариуцах бөгөөд Хүсэлт гаргагч Тал нь дор дурьдсан зардлыг хариуцана. Үүнд:
 - a/ Хүсэлт гаргагч Талын хүсэлгээр Хүсэлт хүлээн авагч Талын нутаг дэвсгэрээс тухай этгээдийг шилжүүлэн ирүүлэх болон буцаах зардал, 11, 12 Зүйлийн дагуу Хүсэлт гаргагч Талд биечлэн байлицаа хугацаанд тухайн этгээдэд толбел зохих амьжиргааны зардал;
 - b/ шинжээчдийн холбогдох зардал, тэдгээрийн толбөр.

2. Хэрэв хүснэгтийг бислүүлэхтэй холбогдсон зардалд үзэмж их хэмжээний зардал шаарлагдахаар бол Талууд тухайн хүснэгтийг ямар болзоол, нохцолийн дагуу хэрэгжүүлэхийг зөвлөлдөн тодорхойлно.

20 дугаар зүйл
Зовлолдох

Аль нэг Тал хүснэгт гаргавал Талууд энэхүү Гэрээг тайлбарлах, түүний үйлчилх хүрээ болон хэрэгжүүлэлтийн тадвар иэн даруй зовлолдож байна.

21 дүгээр зүйл
Хүчин төгөлдөр болох, цуцлах

1. Энэхүү Гэрээг соёрхон батлана. Энэхүү Гэрээ нь түүнийг соёрхон баталсан тухай Батламж жуух бичгийг солилицсоноор хүчин төгөлдөр болно.
2. Энэхүү Гэрээ нь хүчин төгөлдөр болсоноор, аль нэг хүснэгтийн холбогдох үйлдэл, эс үйлдэл нь энэхүү Гэрээг хүчинтэй болоогүй байхад үүсэн гарсан зэрэгэс үз хамааран, бүхий л хүснэгтэд үйлчилнэ.
3. Аль нэг Тал негеэ Талдаа бичгээр мэдэгдэн энэхүү Гэрээг хэдийд ч цуцалж болно. Ийнхүү мэдэгдсэнээс хойш зургаан сарын дараа энэхүү Гэрээ хүчингүй болно.

ДЭЭРХИЙГ НОТЛОН тус туслын Засгийн газраас зохих ёсны эрх олгогдсон дараах хүмүүс энэхүү Гэрээнд гарын үсэг зурав.

Энэхүү Гэрээг Улаанбаатар хотноо, 1999 оны 5 дугаар сарын 31 өдөр монгол, солонгос, англи хэлээр тус бүр хоёр эх хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд нь адил хүчинтэй байна. Гэрээг тайлбарлахад зөрүү гарвал англи хэл дээрхи эх бичвэрийг баримтална.

**МОНГОЛ УЛСЫГ
ТӨЛӨӨЛЖ**

**БҮГД НАЙРАМДАХ СОЛОНГОС
УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ**